

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/69/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721010075
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6721010075.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Petra Kvietka a Mgr. Jána Bednára na verejnom zasadnutí konanom dňa 3. augusta 2022, v trestnej veci obžalovaného P. J. za zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a iné, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo dňa 15.06.2022, sp.zn. 3T/22/2021 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného P. J., nar. XX.XX.XXXX vo Z., trvalým pobytom Z., B. cesta XXXX/XX, t.č. vo väzbe v E. a E. X. X.

o d s u d z u j e

podľa § 208 ods. 1 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu nedotknutý.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bol obžalovaný uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

od presne nezistenej doby do dňa 27.09.2020 v meste V. okres J. v priestoroch spoločnej domácnosti v bytovke na adrese V. V. č. XXXX v byte na prvom poschodí ako aj na iných miestach opakovane pod vplyvom alkoholu sa neprimerane správal k svojej družke P. X., nar. XX.XX.XXXX, s ktorou žil v spoločnej domácnosti a spôsobil jej fyzické a psychické utrpenie takým spôsobom, že ju fyzicky napádal, ťahal ju za vlasy, fackoval, bil päsťami a hlavu jej udieral o stenu a pľul na ňu, nadával jej, že je šľapka, ponižoval ju, čím ohrozoval jej fyzické a psychické zdravie, kde toto správanie a konanie pociťovala ako frustráciu, ktorá sa spolupodieľala na rozvoji psychotraumy u P. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., V. V. XXXX,

vyjmúc skutok, ktorého sa obvinený P. J., nar. XX.XX.XXXX dopustil dňa 26. 09.2020, za ktorý bol policajtmí OO PZ V. v blokovom konaní Blokom na pokutu nezaplatenú na mieste č. XXXXXXXXX uznaný vinným zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. e/ zákona č. 372/1990 Z. z. v znení neskorších predpisov, za ktorý mu bola uložená pokuta vo výške 10 €, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.09.2020.

Za to mu bol uložený podľa § 208 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l/, n/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 3 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 3 roky nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obžalovaný pre výkon tohto trestu zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 73 ods.2 písm. d/ Tr. zák. bolo obžalovanému uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou, ktoré podľa § 74 ods. 2 Tr.zák. potvára, kým si to bude vyžadovať jeho účel.

Podľa § 285 písm. a/ Tr. por. bol obžalovaný P. J. oslobodený spod obžaloby pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

dňa 25.09.2020 v čase o 22.00 hod. v meste V., okres J., na adrese V. V. č. XXXX v byte na 1. poschodí po tom ako pristúpil ku svojej družke P. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V., V. V. XXXX, túto násillím donútil k análnemu styku tým spôsobom, že prvotne od nej slovne požadoval pohlavný styk, po odmietnutí poškodenou ju zbil tak, že ju udrel dlaňou ruky po ústach, kopol ju do oblasti križov a hrudníka, po odmietnutí vyzliecť si tričko, jej začal trhať vlasy, búchať jej hlavu o stenu, pričom od nej požadoval, aby sa otočila, lebo chcel s ňou vykonať súlož odzadu, následne na ňu napľul a proti jej vôli vošiel pohlavným údom do konečníka, pričom počas análneho styku jej búchal hlavu o stenu, čím jej týmto konaním podľa spôsobil ľahkú formu pomliaždenia vlasatej časti hlavy, ľahkú formu pomliaždenia pravej strany tváre s miernym opuchom hornej pery vpravo a jarmového oblúka tiež vpravo s dobou liečenia 6 dní, bez potreby práceneschopnosti,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný odvolanie prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa 28.06.2022, ktoré zároveň odôvodnil, a to proti výroku o treste.

Najprv poukázal na výrovkovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnil, pokiaľ ide o uložený trest, nakoľko sa okresný súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a neprihliadol dostatočne na ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. Účelom trestu je primárne potrestanie páchatel'a, avšak je potrebné dosiahnuť aj jeho prevýchovu tak, aby sa po výkone trestu mohol zaradiť do spoločnosti ako jej plnohodnotný člen. V jeho prípade by výmera uloženého trestu odňatia slobody takúto možnosť vylučovala, pretože by bolo otázne, či by vôbec vedel viesť plnohodnotný život a nájsť si nejaké miesto na bývanie, najmä, ak už s poškodenou nebude udržiavať žiadne vzťahy

Taktiež poukázal na to, že jeho deti, ktoré má s poškodenou, sú ešte malé, preto by bolo otázne, či by si ho po skončení výkonu trestu odňatia slobody vôbec pamätali, resp. či by voči nemu ešte prechovávali nejaké city. Ďalej vyjadril obavu zo životného štýlu poškodenej, ktorý je nespútaný, a preto je neisté, či v budúcnosti bude pomáhať svojej matke (jeho svokre), ktorej boli ich deti zverené, so starostlivosťou a ich výchovou. Práve z tohto dôvodu by chcel svokre sám čo najskôr pomáhať, najmä zabezpečiť ich finančne a prispievať tak na ich výživu.

Dal do pozornosti, že zo znaleckého posudku vyplývalo, že trauma, ktorou trpela poškodená, sa s ňou vlečie už skoro od narodenia a teda sa na jej spôsobení podieľali aj ďalšie faktory, nielen jeho správanie. Vypočutí svedkovia potvrdili, že nevideli vážne hádky medzi ním a poškodenou a neboli svedkami žiadneho priameho napadnutia z jeho strany. Z ďalšieho znaleckého posudku vyplynulo, že zranenia hrudníka poškodenej vznikli počas jej pádu v ebriete alebo počas jej epileptického záchvatu, pričom nesúviseli s udávaným kopaním do hrudníka a križov. Hoci nechcel zľahčovať svoje protiprávne konanie a uvedomoval si jeho závažnosť, nemožno opomenúť, že jeho konanie nebolo až takej intenzity a na zlom psychickom stave poškodenej sa podieľali aj iné príčiny.

Doposiaľ bol súdom trestaný len jedenkrát, a to za trestný čin krádeže, teda išlo o trestnú činnosť majetkovej povahy a nie násilnej povahy. Vo väzbe sa nachádzal cca 21 mesiacov, počas jej výkonu dostatočne pochopil svoje protiprávne konanie, ktoré oľutoval a zároveň výkon väzby bol pre neho dostatočným trestom, najmä preto, že vôbec nemohol kontaktovať svoje deti.

Zdôraznil, že ku skutku, ktorý mu bol kladený obžalobou za vinu, sa priznal, úprimne ho oľutoval a zároveň napomáhal pri objasňovaní zločinu orgánom činným v trestnom konaní.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby odvolací súd zrušil výrok o treste a sám rozhodol tak, že mu uloží trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého mu však podmienene odloží, aplikujúc ust. § 51 Tr. zák., a to na primeranú skúšobnú dobu za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním. Alternatívne žiadal, ak by mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, o zníženie jeho výmery, za použitia § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu.

Na verejnom zasadnutí prokurátor krajskej prokuratúry považoval napadnutý rozsudok za zákonný a správny, a to aj pokiaľ ide o uložený trest, keďže bol obžalovanému uložený na dolnej hranici trestnej sadzby. Okolnosti, na ktoré poukázal obžalovaný, boli pri ukladaní druhu trestu a jeho výmery už dostatočne zohľadnené. Vzhľadom na uvedené považoval uložený trest za primeraný, a preto navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Naproti tomu obhajca obžalovaného zotrval na dôvodoch uvedených v písomnom odôvodnení odvolania. V konečnom dôsledku navrhol zrušiť výrok o treste z napadnutého rozsudku s tým, aby mu odvolací súd uložil trest odňatia slobody vo výmere 3 roky, výkon ktorého by mu podmienene odložil na primeranú skúšobnú dobu s probačným dohľadom, alternatívne, ak by mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, tak žiadal skrátiť jeho výmeru, aplikujúc ust. § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu.

Obžalovaný sa pripojil k návrhu svojho obhajcu a žiadal, aby odvolací súd rozhodol niektorým z dvoch navrhnutých spôsobov.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolania obžalovaného zistil, že odvolanie podala oprávnená osoba v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku o treste, proti ktorému odvolateľ podal odvolanie, pričom dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané čiastočne dôvodne.

Po splnení prieskumnej povinnosti v rozsahu § 317 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zistil, že napadnutým rozsudkom bolo vo výroku o treste porušené ustanovenie Trestného zákona, a zároveň možno považovať uložený trest za neprimeraný. Z týchto dôvodov odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. d), e) ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci rozsudkom sám, a to tak ako je uvedené v jeho výrokovej časti.

Primárne je nutné konštatovať, že výrok o vine obžalovaného, ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný na hlavnom pojednávaní vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný, následne okresný súd jeho vyhlásenie uznesením prijal a rozhodol rozsudkom. Proti oslobodzujúcemu výroku napadnutého rozsudku nepodala odvolanie žiadna z oprávnených osôb, preto aj v tejto časti nadobudol právoplatnosť.

Pokiaľ ide o výrok o treste u obžalovaného, už okresný súd správne zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., t.j., že obžalovaný sa k spáchaniu trestného činu priznal a jeho spáchanie oľutoval, zároveň správne zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa ust. § 37 písm. m) Tr. zák., t.j., že obžalovaný už bol za trestný čin odsúdený. Nesprávne však u obžalovaného ustálil aj poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., keďže svojím aktívnym prístupom nenapomáhal pri objasňovaní svojej trestnej činnosti žiadnemu z príslušných orgánov.

V tomto smere je potrebné poukázať na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR, z ktorého vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody znížený o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Vzhľadom k tomu bol pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností 1 : 1, preto nedošlo z tohto dôvodu k zmene hraníc zákonom ustanovenej trestnej sadzby, ktorá predstavovala rozpätie 3 rokov až 8 rokov. Taktiež bolo potrebné podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. prihliadnuť aj na mieru závažnosti poľahčujúcej a priťažujúcej okolnosti, ktoré boli obdobného významu, jednak v prospech, ale aj v neprospech obžalovaného, avšak tento bol odsúdený za menej závažnú trestnú činnosť a nemal za sebou rozsiahlu kriminálnu minulosť.

U obžalovaného však neexistovali ani také okolnosti prípadu, ani také pomery, ktoré by mohli byť považované za mimoriadne, taktiež použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby by z tohto dôvodu nebolo pre neho neprimerane prísne, preto nebolo namieste aplikovať ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, hoci nepochybne okolnosti, na ktoré poukázal vo svojom odvolaní, vyznievali v určitej miere v jeho prospech.

Dôležitým však bolo vyhlásenie jeho viny na hlavnom pojednávaní, pretože vždy využitie takéhoto procesného postupu zo strany obžalovaného možno považovať za významnú skutočnosť vyznievajúcu v jeho prospech a v každom prípade je na ňu potrebné prihliadnuť pri ukladaní druhu a výmery trestu. Z uvedeného vyplýva, že takýto procesný postup obžalovaného je samostatným dôvodom na prípadnú aplikáciu zákonného ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam.

Berúc do úvahy zmienené skutočnosti a okolnosti, ktoré vyznievali v prospech obžalovaného, krajský súd mu mimoriadne znížil výmeru trestu odňatia slobody, avšak podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam a sám obžalovanému uložil trest odňatia slobody pod dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby vo výmere 2 roky, teda uložil obžalovanému miernejší trest odňatia slobody, keď mu znížil výmeru uloženého trestu odňatia slobody o jeden rok, čím nedošlo k porušeniu zásady zákazu zmeny k horšeni, aj keď pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností upravil v jeho neprospech.

Keďže neboli splnené predpoklady na podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák., resp. podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom podľa § 51 ods. 1 Tr. zák., predovšetkým vzhľadom na charakter, rozsah a závažnosť stíhaného zločinu, ale aj osobu obžalovaného, nakoľko predchádzajúci trest povinnej práce mu musel byť premenený na nepodmienený trest odňatia slobody, teda nemal na neho dostatočný prevýchovný účel a napriek výkonu nepodmieneného trestu odňatia slobody sa dopustil opätovne úmyselného trestného činu. Obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, preto ho zaradil krajský súd na jeho výkon podľa ust. § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Jedine uloženie nepodmieneného trestu odňatia slobody zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov. V danom prípade bude zároveň zabezpečovať ochranu spoločnosti aj uložené ochranné protitoxikomanické ústavné liečenie, ktoré bude spolupôsobiť pri jeho výchove a náprave.

Výrok o uložení ochranného opatrenia však krajský súd nepreskúmaval, pretože tento nebol napadnutý odvolaním žiadnej procesnej strany, teda vo zvyšných častiach (vo výrokoch o vine, ochrannom opatrení a o oslobodení spod obžaloby) zostal napadnutý rozsudok nedotknutý.

Krajský súd ako súd odvolací po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku o treste z vyššie uvedených dôvodov o odvolaní obžalovaného, považujúc ho za čiastočne dôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku, a to pomerom hlasov 3 : 0

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.